

Ett europa nära medborgarna

Allt fler människor väljer att röra sig mellan olika länder: föds i ett land, studerar i ett annat, arbetar i ett tredje och njuter av pensionen i ett fjärde. Liberalerna tror på ett Europa där rörligheten mellan länderna är gränslös, där det är enkelt att röra sig utan att hindras av administrativt krångel och stela regelverk. Det finns fortfarande många hinder vid flytt inom EU. I Sverige är en av grundbultarna i tillvaron personnumret dessvärre svårare att få för inflyttade EU-medborgare. Utan personnummer är det svårt att få anställning, öppna bankkonto och delta fullt ut i det svenska samhället.

Liberalerna vill att ett europeiskt socialförsäkringsnummer införts som ska gålla vid sidan av det nationella personnumret. Detta nummer gör det möjligt att enkelt föra över socialförsäkringar mellan länder och Liberalerna vill dessutom se en digital tjänst som visar vad som händer när man flyttar inom EU med exempelvis sin sjukförsäkring, föraäldraförsäkring och pension. Dagens Europeiska sjukförsäkringskort ska ersättas av det system för ett europeiskt bank-id som är under utveckling.

Vikten av att den fria rörligheten inom unionen fungerar blir aldrig så tydlig som när man blir sjuk. I dag har alla svenska patienter rätt att söka vård i andra EU-länder, men systemet kan göras enklare. Det måste bli möjligt för alla att utnyttja denna rättighet så att tillgången till kvalitativ vård ökar, även digitalt för vård kopplat till exempelvis psykisk ohälsa. Vi behöver också gemensamma standarder som garanterar säkerhet och kvalitet vid vård i andra medlemsländer. Liberalerna vill se ett gemensamt system för e-recept så att det blir möjligt att hämta ut medicin på apotek var man än befinner sig i EU.

Den snabba utvecklingen med distansarbete visar att det måste bli enklare att bo i Sverige och arbeta i ett annat EU-land, eller att jobba i flera länder samtidigt. Samma sak gäller de som vill starta företag eller forska i ett annat medlemsland. Vi behöver få på plats ett system för hur inkomstskatt kan delas upp mellan medlemsländer när man jobbar i flera länder eller i ett land där man inte bor. Digitaliseringen skapar stora möjligheter för individen att röra sig, den möjligheten får inte stoppas på grund av stelbent administration.

Systemet med studentutbyten, Erasmus+, är en framgångssaga och ska fortsätta att

utvecklas, men det måste också vara enkelt att läsa hela sin examen i ett annat EU-land. Liberalerna vill därför att gymnasiebetyg ska kunna översättas till en EU-standard som kan användas vid ansökningar till universitet i alla medlemsländer. Samtidigt måste det vara möjligt för forskare och lärosäten att dela framsteg och forskning mellan varandra och samarbeta på projekt på ett smidigare sätt. Liberalerna vill se att EU investerar mer i Open Accessutbildning och sänker trösklarna för samarbete.

Men det räcker inte att lagar och regler fungerar smidigt, ett liv är så mycket mer än så. Vi måste se till att tjänster inte är geografiskt avgränsade. Du som svensk ska kunna öppna ett bankkonto i Tyskland utan att det skapar problem, och streamingtjänster och andra digitala tjänster måste vara gränslösa och inte skilja på var i EU tjänsten konsumeras. Detta ska vara lika självklart som det idag är att köpa varor från olika länder i EU. Den gemensamma e-legitimation som är på väg att lanseras i EU är ett viktigt steg på vägen för att skapa en helt harmoniserad inre marknad för både varor och tjänster.

För människor med sällsynta sjukdomar kan EU göra stor skillnad. Avancerade ovanliga behandlingar kräver erfarenhet och vana som ingen expert kan få genom ett fåtal patienter per år. Därför vill vi att EU ska inrätta europeiska specialistcentra för sällsynta sjukdomar och ovanliga, avancerade behandlingar. På dessa centra skulle patienter från alla EU:s medlemsländer kunna behandlas, oavsett var de blivit sjuka eller var de bor.

Under Covid-19-pandemin såg EU, genom gemensamma upphandlingar, till att Sverige och övriga EU-länder fick tillgång till vaccin. Även dyra specialläkemedel bör kunna upphandlas gemensamt i EU på samma sätt framöver för att säkra tillgång till rimligt pris.